

24 Μαΐου 2016

Η 88χρονη Κρητικιά που ακόμα μπολιάζει τα δέντρα της

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

είναι και η μοναδική στην Κρήτη

Τι κι αν ο χρόνος άφησε τα σημάδια του που επωμίστηκε στην πλάτη της η Γαλιανή παπαδιά Ευαγγελία Χουστουλάκη, σύζυγος του μακαρίτη ιερέα Γεωργίου Εμμαν. Χουστουλάκη; Η τέχνη της όμως στο να μπολιάζει δένδρα, και το μεράκι της δεν την έχουν ακόμα εγκαταλείψει.

-Και μόνο να επισκεφθείς, παιδί μου, την περιουσία σου, έχεις κέρδος 40 παράδες...

Μας λέει πάντα η θεία Ευαγγελία, και το πιστεύει ακράδαντα!

Με την νοοτροπία που έχουν πολλές κρητικές μεγάλης ηλικίας να »βοηθούνε τα κοπέλια τους», έτσι και η παπαδιά η Ευαγγελία, πήρε για μια ακόμα φορά το μαχαιράκι της, το σαρακάκι της τους σπάγκους της, και ένα μπουκαλάκι νερό, και πήγε στο λιόφυτο της κόρης της στου Ρουφά για να εμβολιάσει τρεις αγρουλίδους (αγριολίδια) και να τα μετατρέψει κι εκείνα σε ψιλολιές.

Στην περίπτωση μας, σχετικά με το μπόλιασμα, σαν πάει στο χωράφι, βρίσκει το κατάλληλο ήμερο κλαρί που χρειάζεται για να βγάλει το φλοιό, και με πολύ αργές κινήσεις, κόβει τα κλαριά από το αγριολίδι στο κατάλληλο σημείο και με το μαχαιράκι και χωρίς καν να φορέσει γυαλιά, από κάθε κλαρί, και με προσοχή αφαιρεί την φλοίδα του άγριου και στη θέση της εφαρμόζει και τοποθετεί την

ήμερη φλούδα η φλοίδα, και τα δένει αργά αργά σφιχτά.

Μπολιάζει και σε παραλληλόγραμμη φλοίδα με μορφή κοπής σε σχήμα Π (Πι), αλλά και σε μορφή τριγώνου με το γνωστό σε όλους »Τ » (Ταυ).

Μπολιάζει κυρίως μικρές ελιές, νεραντζιές, βερικοκιές κλπ.

Η μέρα εκείνη που την πήρα να πάμε για μπόλιασμα ήταν ηλιόλουστη, και η γύρω θέα καταπληκτική στην περιοχή του Ρουφά, αφού απέναντί μας είχαμε τους πανέμορφους λόφους που περιστοιχίζονται γύρω από την Λαβύρινθο της Γόρτυνας.

Μπήκα στον πειρασμό να την ρωτήσω, όση ώρα μπόλιαζε, πώς έμαθε την τέχνη,

και πόσα χρόνια μπολιάζει, και μου απάντησε...

-Παιδί μου, τριάντα χρόνια μπολιάζω τσι ελιές των παιδιών μου, αλλά καμιά φορά και ξένες, χωρίς αμοιβή.

-Πώς έμαθες θεία να μπολιάζεις;

-Εγώ παιδί μου, πάντα όπου πήγαινε ο θείος σου πήγαινα και εγώ κοντά του, και του έκανα παρέα, να μην είμαι μοναχή στο σπίτι.

Όταν μπόλιαζε τσι ελιές μας ο θείος σου, εγώ καθόμουν δίπλα δίπλα σε μια πέτρα και παρακολουθούσα με προσοχή πώς το κάνει..

Έτσι ήθελα δεν ήθελα, έμαθα πως μπολιάζει.

Κάποιες φορές μου έδινε και εμένα και μπόλιαζα ένα κλαδί στον αγρούλιδα δοκιμαστικά.

Σαν είδα πως μου πιάνουν, απέκτησα περισσότερη σιγουριά για τον εαυτό μου, και όταν πέθανε ο θείος σου, πριν τριάντα χρόνια, τη δουλειά του μπολιάσματος την ανέλαβα πια εγώ.

Τότε τα χωράφια ήταν ακόμα στα χέρια μας, και μετά που τα μοιράσαμε στα κοπέλια τα μπολιάζω, όλα εγώ όλα τα άγρια δένδρα που έχουν φυτρώσει στο χωράφι του κάθε κοπελιού.

-Και τον θείο μου ποιος τον έμαθε να μπολιάζει;

-Τον θείο σου παιδί μου, τον έμαθε ο πατέρας σου, από τα νιάτα τους, και τον πατέρα σου πάλι, τον έμαθε ο δάσκαλος του ο Διονύσης Νικολούδης περίπου το 1930 - 33, τότε που πήγαινε τετάρτη πέμπτη και έκτη τάξη.

Όταν πηγαίνανε εκδρομή στην εξοχή, ο δάσκαλος έπαιρνε όλα τα παιδιά κοντά του την Άνοιξη, και τους μάθαινε πώς να μπολιάζουν, ελιές αχλαδιές, χαρουπιές, συκιές, και έτσι από αυτόν έμαθαν πολλά παιδιά σαν τον πατέρα σου.

-Πες μου θεία, κατά τη γνώμη σου, τι θα πρέπει να προσέχει κανείς, όταν θα ξεκινήσει να μπολιάσει με φλοίδα, για να έχει καλή επιτυχία;

-Πρώτα πρώτα παιδί μου, θα πρέπει να φροντίσει να μην έχει φάει κρέας από βραδύς, αν είναι να μπολιάσει την επ' αύριο. Τα ντόδια (δόντια) του να είναι καθαρά, γιατί στη φλοίδα βάζουμε σάλιο, και το σάλιο θα πρέπει να είναι καθαρό.

Όποιος θέλει να μπολιάσει, θα πρέπει να πάει στο μπόλιασμα μια μέρα φωτεινή, μια

ηλιόλουστη μέρα, χωρίς αέρα.

Να είναι άνοιξη, μια μέρα με δροσερό καιρό, και να μην προβλέπεται να βρέξει κοντά, γιατί η βροχή προκαλεί λασκάρισμα στους σπάγκους, και δεν πιάνουν εύκολα τα »μάθια» (μπόλια).

Άμα πάμε για μπόλιασμα να έχουμε κέφι και όρεξη, και να αγαπάμε αυτή τη δουλειά, να μην την κάνουμε με το στανιό σαν αγγαρεία.

Καλό θα είναι παιδί μου, να είναι και γέμωση του φεγγαριού, γιατί τότε κυκλοφοράνε καλύτερα οι χυμοί των δένδρων...

Αυτά μας είπε με τον δικό της τρόπο η μοναδική 88χρονη παπαδιά που ακόμα προσφέρει στα παιδιά της, και συμβάλλει ακόμα, κατ επέκτασιν, στην οικονομία της πατρίδας, αλλά και στην υγεία της, που όσο βγαίνει στη φύση, η φύση την ανταμείβει με το να της δίνει χρόνια.

Δηλαδή, »πέτρα που κινείται δεν χορταριάζει», πως λέει και ο λαός!

Όταν βρεθεί στο κάθε χωράφι της, η χαρά της είναι μεγάλη, και όλο και κάτι θα βρεί να κάνει, όλο και κάτι θα έχει καταστρέψει ο χρόνος, και θα χρειαστεί να το διορθώσει.

Ζωντανό παράδειγμα μίμησης η θεία η παπαδιά που δραστηριοποιείται ακόμα σε διάφορες δουλειές, κυρίως αγροτικές. Μαζεύει ελιές το Χειμώνα, τις ποτίζει το Καλοκαίρι, μαζεύει χόρτα για βράσιμο, χοχλιούς, καθαρίζει τα άγρια κλαριά (αγριγιάδια) από τα δένδρα.

Άλλες φορές πάλι, μαζεύει διάφορα βότανα του βουνού για τσάγια, μεταξύ αυτών και η σπάνια πια αντωνανίδα, και άλλα τσάγια που αγνοούμε σήμερα ακόμα και την ονομασία τους, αλλά οι παλιοί γνωρίζουν πολύ καλά την ευεργετική τους δράση, που φυσικά δεν ξελείπουν από κανενός γεροντότερου το σπίτι.

Κείμενο – φωτογραφίες: Γεώργιος Χουστουλάκης

Πηγή: cretanmagazine.gr